

Warszawa, 6 styczeń 2003 r

**Opinia prawna dot.
projektu ustawy o zmianie ustawy o służbie medycyny pracy (druk 1024).**

Przedmiotem opinii jest rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy z dnia 27 czerwca 1997 roku o służbie medycyny pracy (Dz. U. Nr 96, poz.593 z późn. zm).

Jak wynika z uzasadnienia projektu – konieczność proponowanej nowelizacji wynika z potrzeby dostosowania obowiązujących w tym przedmiocie przepisów do zmian, które zaszły po wejściu w życie nowelizowanej ustawy i dostosowanie jej do potrzeb wynikających z praktyki.

Projektowane unormowania mają być spójne z unormowaniami zawartymi zarówno w ustawie z 6 lutego 1997 roku o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz. U. Nr 28, poz.153 z późn. zm.) jak i ustawie z dnia 5 grudnia 1996 roku o zawodzie lekarza (Dz. U. Nr 28, poz. 152 z późn. zm.)

Przedstawiony projekt zawiera propozycje następujących zmian:

- włączenie do systemu służby medycyny pracy jednostek badawczo – rozwojowych, działających w tej dziedzinie,
- uznanie za jednostki podstawowe w służbie medycyny pracy zakładów opieki zdrowotnej zarówno publicznych jak i niepublicznych,
- uznanie, zgodnie z brzmieniem powołanej wyżej ustawy o zawodzie lekarza - za jednostki podstawowe w służbie medycyny pracy lekarzy wykonujących indywidualną praktykę lekarską (co uwzględniała ustawa w jej aktualnym brzmieniu) a także wykonujących indywidualną specjalistyczną praktykę lekarską lub wykonujący zawód w formie grupowej praktyki lekarskiej,
- wprowadzenie do ustawy zmian dotyczących funkcjonowania wojewódzkich ośrodków medycyny pracy. Z jednej strony proponuje się uzupełnienie zakresu jego działań o zadania faktycznie wykonywane przez te jednostki - z drugiej zaś strony proponuje się ograniczenie działalności

tych ośrodków w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych wynikających z art. 17, ust. 1, pkt. 9 ustawy, to jest świadczeń zdrowotnych, uzupełniających świadczenia związane z działalnością podstawowych jednostek służby medycyny pracy,

- projekt doprecyzowuje kwestie źródeł finansowania realizacji zadań wojewódzkich ośrodków medycyny pracy,
- ponadto projekt zawiera szereg przepisów doprecyzowujących inne przepisy aktualnie obowiązujące oraz przepisy proponowane.

Do projektu ustawy dołączony jest projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie badań lekarskich do celów sanitarno – epidemiologicznych, będącego aktem wykonawczym do nowelizowanej ustawy a wydanym na podstawie umocowania zawartego w artykule 6 ust. 7.

Argumenty zamieszczone w uzasadnieniu projektu należy uznać za zasadne. Od dnia wejścia w życie nowelizowanej ustawy zmieniły się zarówno regulacje prawne w obszarze, którego przepisy dotyczą a więc ochrony zdrowia jak i zwiększyły się potrzeby ochrony społeczeństwa przed zagrożeniami związanymi z wykonywaniem niektórych zawodów czy prac na określonych stanowiskach pracy. Projektowany system kontroli i zabezpieczeń związanych z medycyną pracy ma na celu uszczelnienie systemu należnego społeczeństwu bezpieczeństwa zdrowotnego. Trzeba wziąć pod uwagę, że wciąż jeszcze obowiązuje rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 marca 1971 roku *w sprawie stanów chorobowych stanowiących przeciwwskazania do wykonywania niektórych czynności z zakresu produkcji środków spożywczych i obrotu nimi* (Dz. U. Nr 9, poz. 96). Zważywszy, że przez ponad trzydzieści lat obowiązywania tego aktu mógł się on w znacznym stopniu dezaktualizować, biorąc pod uwagę choćby zwiększoną ilość zagrożeń zdrowia – nie ma wątpliwości, że regulacja uwzględniająca ten stan rzeczy stała się konieczną¹.

Zwracam uwagę, że chcąc uwolnić wojewódzkie ośrodki medycyny pracy od wykonywaniu zadań, które według projektodawcy niepotrzebnie obciążają

---

¹ W rozporządzeniu obowiązującym wymienia się (§ 1) jedynie 3 grupy schorzeń nazwanych stanami chorobowymi utrudniającymi utrzymanie higieny osobistej, które to sformułowanie może nastroić trudności interpretacyjne. Projekt zawiera znacznie dłuższą listę stanów chorobowych, określonych jednoznacznie jako uniemożliwiające wykonywanie czynności w procesie produkcji jak i obrotu żywnością.

te ośrodki – należałoby uniknąć sformułowania „w szczególności” przy redagowaniu tego przepisu. Ten użyty w projekcie termin oznacza iż lista, o której mowa w projekcie nie jest zamknięta. Wynika z tego, że w wypadku gdy wymieniony w ustawie ośrodek zechce (choćby ze względów finansowych, usługi te są płatne) podjąć się świadczenia tych usług – to taka decyzja będzie prawnie dopuszczalna.

Autor opracowania nie widzi w przepisach proponowanej nowelizacji sprzeczności z postanowieniami Konstytucji. Proponowane uregulowania nie są niezgodne z przepisami ustaw normujących zagadnienia pokrewne lub zbliżone do problematyki będącej przedmiotem projektowanej regulacji. Są one spójne z systemem prawa obowiązującego w obszarze ochrony zdrowia.

Może jednak powstać pytanie czy i w jakim stopniu jednostki badawczo – rozwojowe funkcjonujące w dziedzinie służby medycyny pracy jak i wojewódzkie ośrodki medycyny pracy są dostatecznie przygotowane do podjęcia obowiązków nakładanych na te podmioty przez ustawę w jej nowym brzmieniu?

Proponowane unormowania ważne, jako że dotyczą zdrowia publicznego i zapobiegania jego zagrożeniom są bardziej precyzyjne niż w obowiązującej ustawie. Z tego też powodu ocenić należy je pozytywnie. Wnosić należy, że ponieważ przedstawione propozycje wynikają z dotychczasowych wieloletnich doświadczeń płynących z regulowanego obszaru i z potrzeb praktyki - okażą się one skuteczne w działaniu. Nie wywołają one niepożądanych skutków o charakterze społecznym czy gospodarczym a raczej skutkom takim mogą zapobiegać.

Przy opiniowaniu aktów prawnych normujących wydawanie różnego rodzaju zezwoleń, (jakim jest niewątpliwie przedłożony projekt), istotną jest ocena czy w wyniku ich stosowania nie powstaną sytuacje sprzyjające zaistnieniu korupcji lub ją ułatwiające. Rozporządzenie dołączone do projektu ustawy, jak się zdaje, stwarza dość precyzyjny system instrumentów mających temu zjawisku zapobiegać (konieczność przedstawienia stosownych dokumentów, system rejestracji i dokumentacji, droga odwoławcza od decyzji niekorzystnych dla zainteresowanego itp.)

Przedstawiony projekt zarówno ustawy jak i rozporządzenia nie budzi zasadniczych zastrzeżeń natury prawno-legislacyjnej.

Uprzejmie informuję, że BSE opracowało opinię projektu ustawy o zmianie ustawy o służbie medycyny pracy w wykonaniu zlecenia innego posła.

Sporządził: Maciej Kosiński